

**Теоретичні передумови до вивчення
серцево-судинної системи. Артеріальна
система людини. Клінічні аспекти.**

План лекції

- 1 . Анатомія судин та
гемомікроциркуляторного русла людини.**
- 2. Загальна характеристика артеріальної
системи.**
- 3. Судини голови та ший. Клінічні аспекти.**

VAS – судина (лат.). **Васкуліт.**

Angeion – судина (гр). **Ангіологія.**

Arteria – **артерія**; aer – повітря; tereo - той що містить. **Артеріїт.**

Вена – **vena** (лат.), **phlebs** (гр.). **Флебїт.**

Varix – **варикоз** (розширення вен).

Судини – це система трубочок, по яких рухається рідина. Залежно від рідини, розрізняють: **кровоносні судини** і **лімфатичні судини**.

До кровоносних судин відносяться артерії, вени, гемомікроциркуляторне русло.

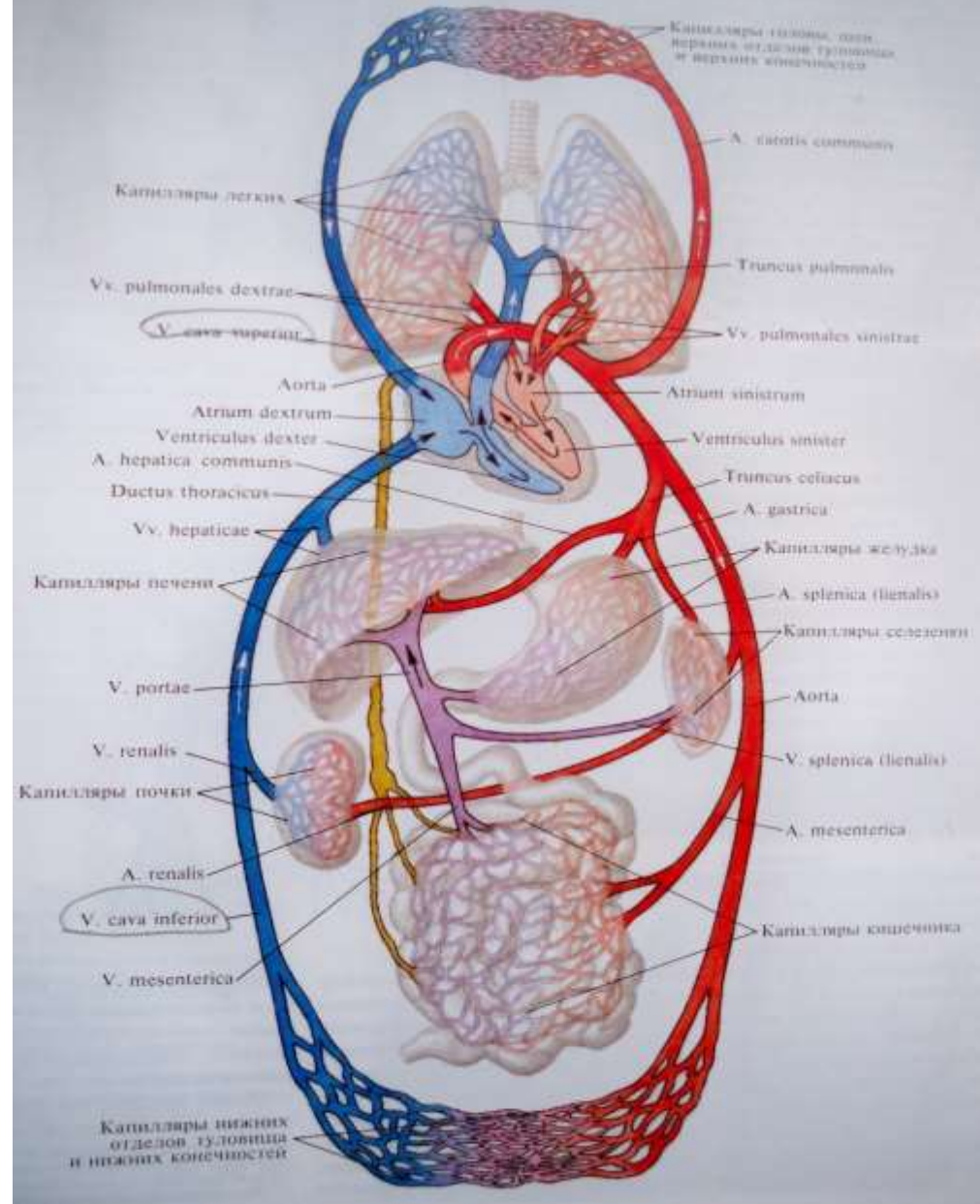
Кровоносні судини формують кровоносну систему.

Кровоносна система замкнена.

Кола кровообігу: велике, мале, серцеве.

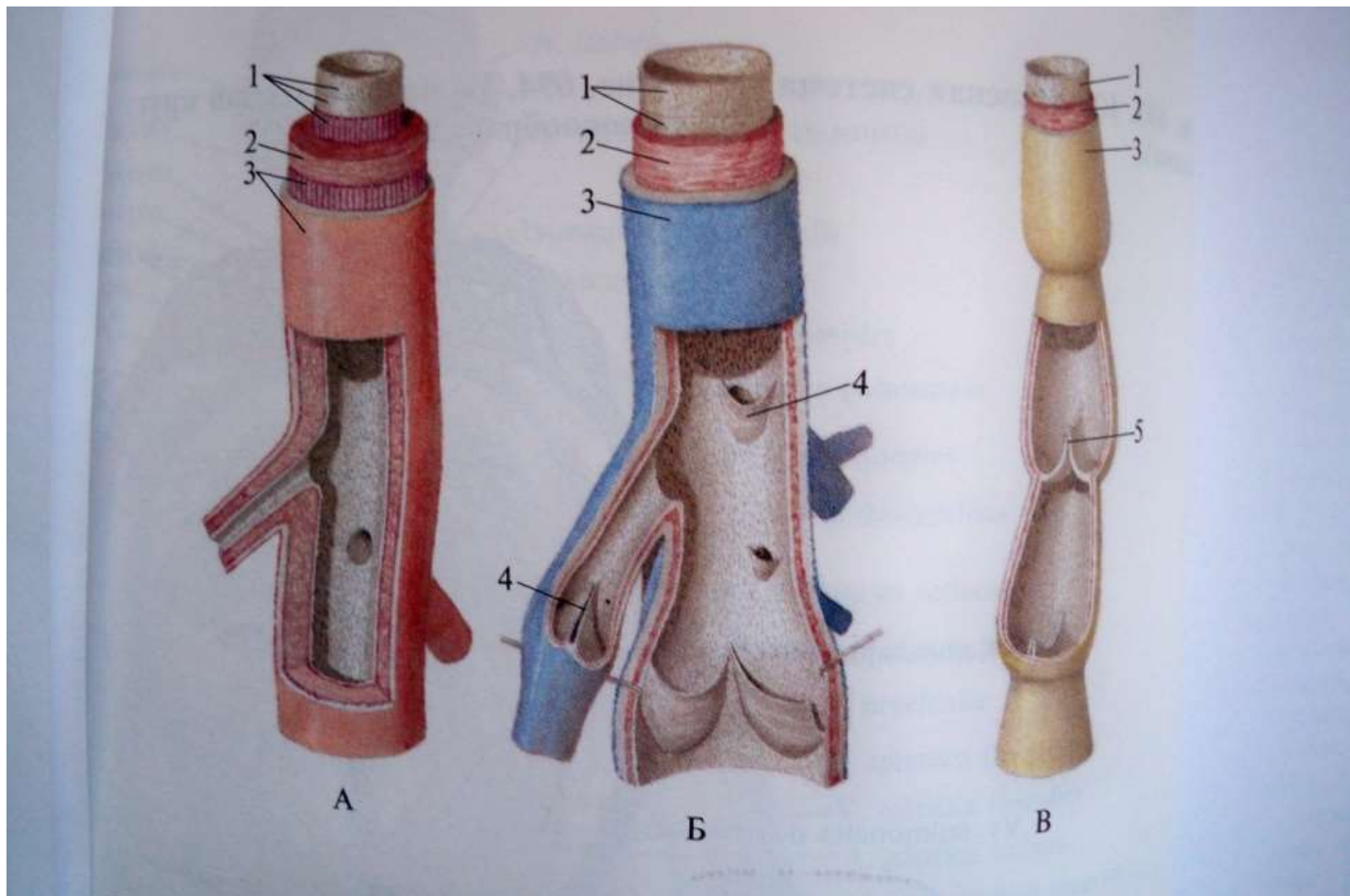
93. Кровеносная система
J.

Рис. 694. Большой и малый круг
кровообращения (схема).

Стінка судин складається із 3 оболонок (tunica): внутрішня (intima), середня, зовнішня.

А артерія, Б вена, В лімфатична судина.

Класифікація судин

1. Від переважання тканини в стінці судини поділяють на:

- **Еластичні** (гасять силу і повертають попередню форму).
- **М'язові** (входять до органа і перешкоджають супротив капілярів органа).
- **Змішані**

2. Від розміру діаметра судини:

- Крупні від 8 мм до 2-3 см.
- Середні від 2 мм до 8 мм.
- Дрібні до 2 мм.

3. Відповідно ділянок тіла:
судини тулуба, голови, шиї, кінцівок.

Закономірність артерій

- Артерії розташовуються по ходу нервових стволів
- Поділяються на пристінкові та нутрощеві гілки
- На кожній кінцівці є магістральна судина
- Артерії тулуба зберігають сегментарність
- Артерії підходять до органа коротким шляхом, входять в нього через ворота
- Біля суглобів утворюють сітку

- **Магістральні артерії** – ВИКОНУЮТЬ транспортну функцію, доставляють кров від серця до органа.
- Магістральні артерії в органі чи тканинні розгалужуються на дрібні судини, які утворюють **гемомікроциркуляторне русло – ГМЦР**

Гемомікроциркуляторне русло

складається з:

- **артеріоли,**
- **прекапіляра,**
- **капіляра** (обмінна функція, розповсюдження метастазів, мікробів та ін.).

У печінці і кістковому мозку мають назву синусоїдів.

Капіляри не мають стінки. Вони обмежені ендотеліальними клітинами між якими є фенестри і лежать на базальній мембрані.

- **посткапіляра,**
- **ВЕНУЛИ.** Вenuли супроводжують артеріоли. Утворюють венозні сплетення.

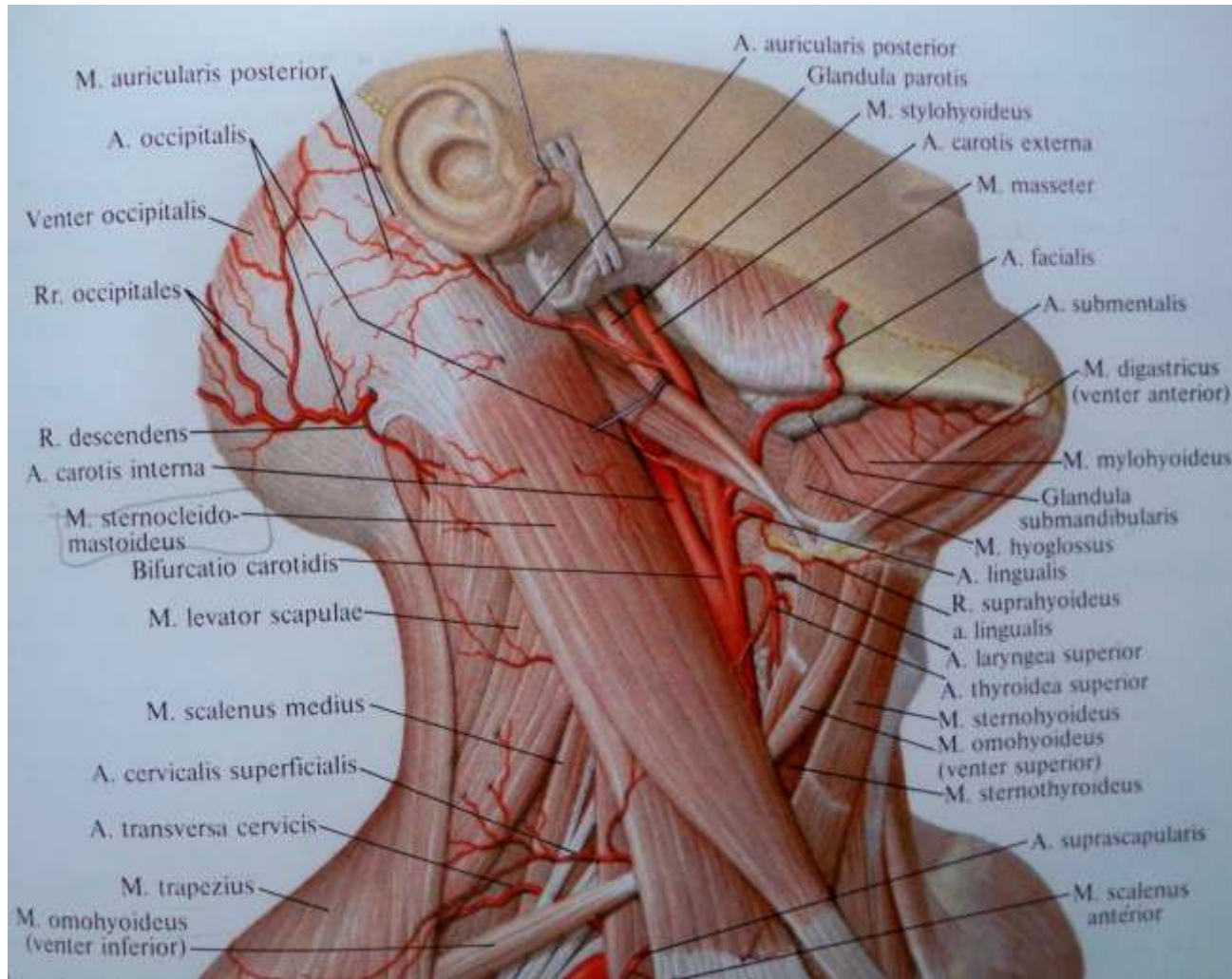
На 1 мм² міокарда серця розташовано 3342 капіляра.

На 1 маковому зерняткові поміщається 700 капілярів.

Капілярами з людини можна 2,5 рази оперезати земну кулю.

Артерії голови та ший

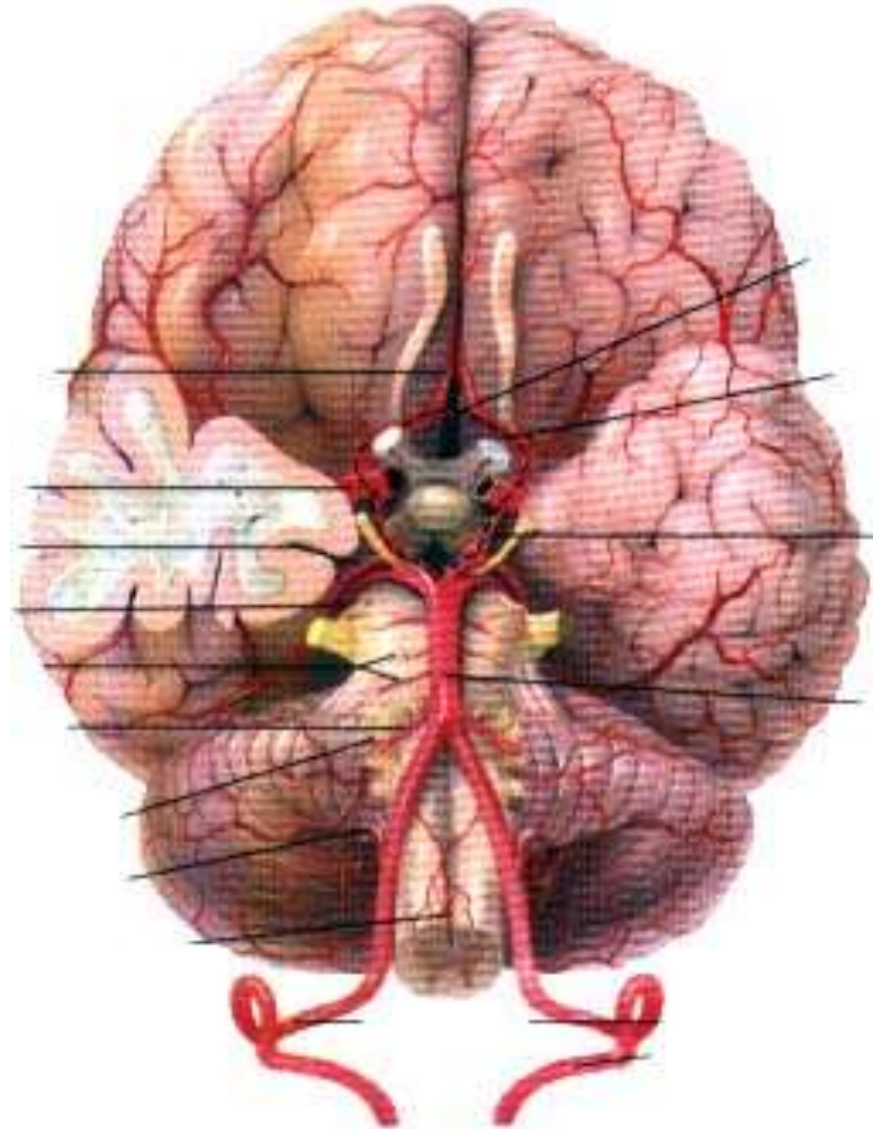
- Загальна сонна артерія – a. carotis communis. У сонному трикутнику біфуркація на зовнішню і внутрішню сонну артерії.

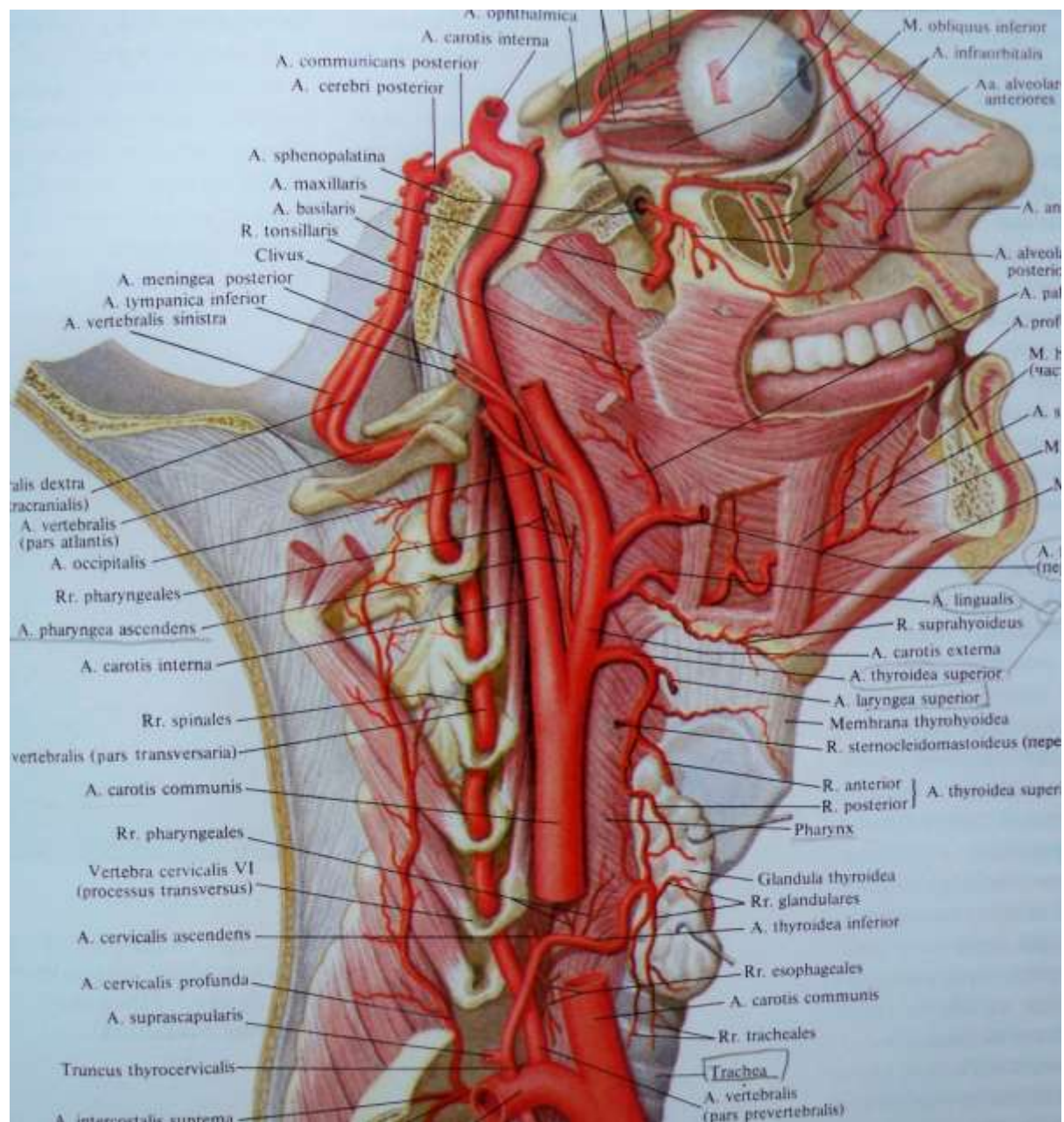

Внутрішня сонна артерія має 4 відділи:
шийний, кам'янистий,
печеристий і мозковий.
Кровопопстачає головний
мозок. Проходить через
сонний канал у
порожнину черепа.

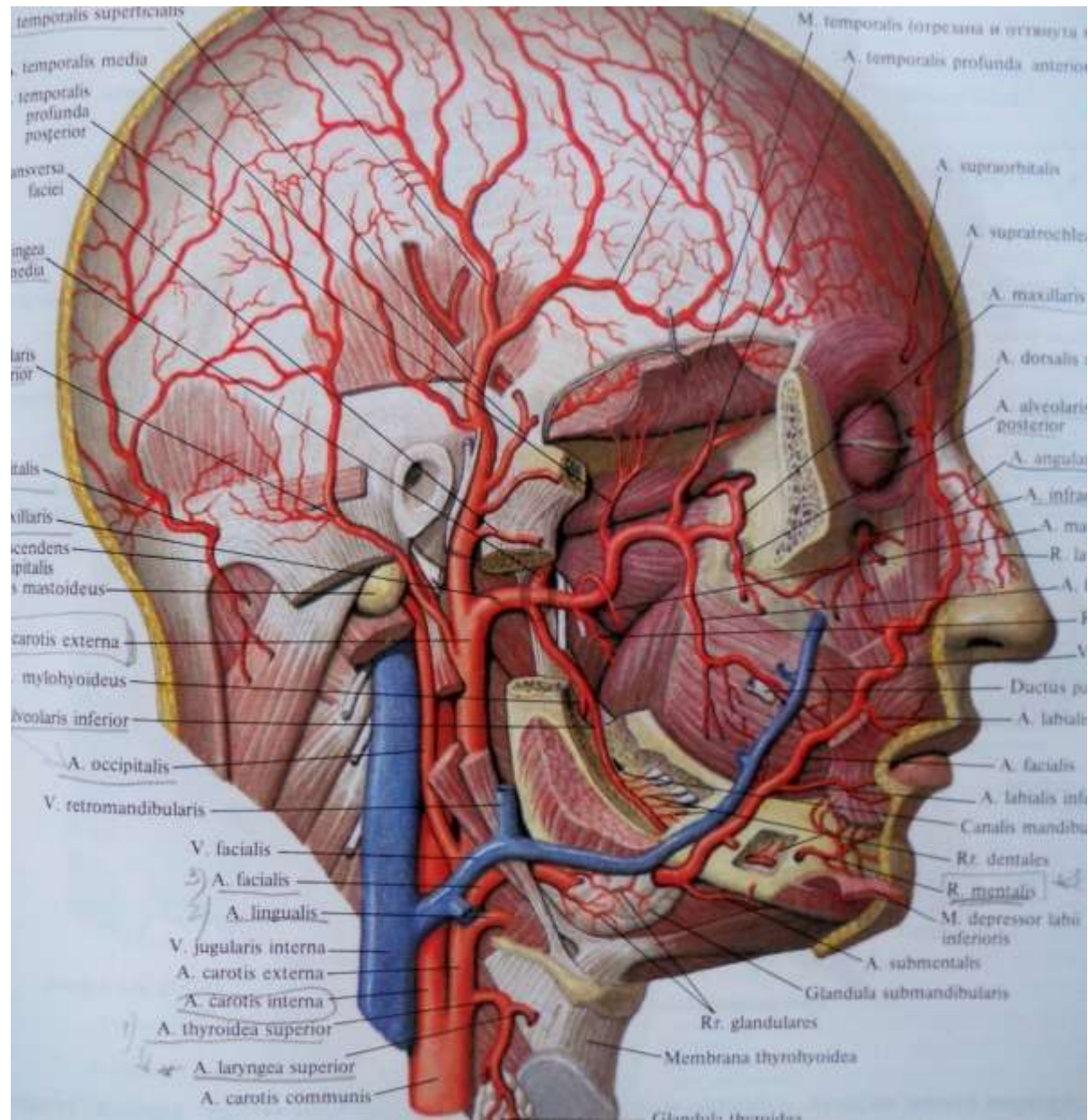
Хребтова артерія має 4
відділи:
шийний, хребцевий,
атлантний, черепний.

- **Circulus arteriosus cerebri**

- Зовнішня сонна**
 артерія має 4
 групи гілок:
 передню,
 задню,
 медіальну і
 кінцеву.

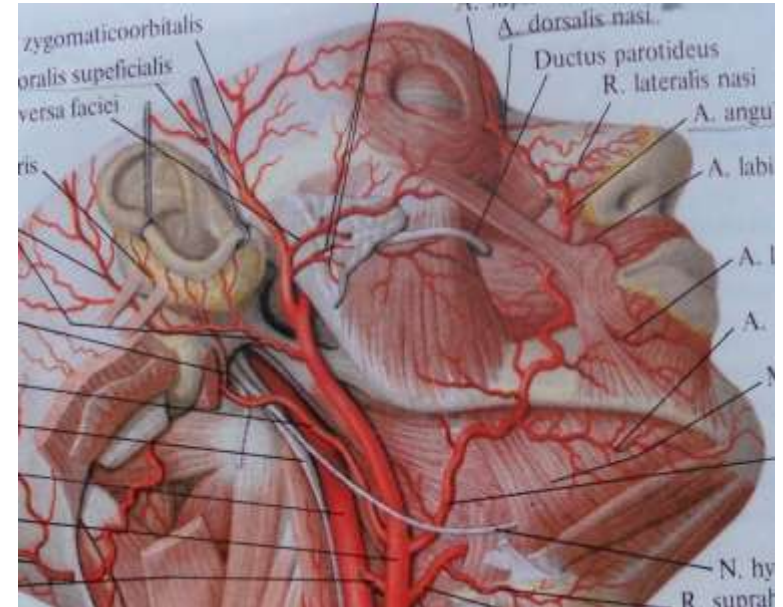

Лицева артерія

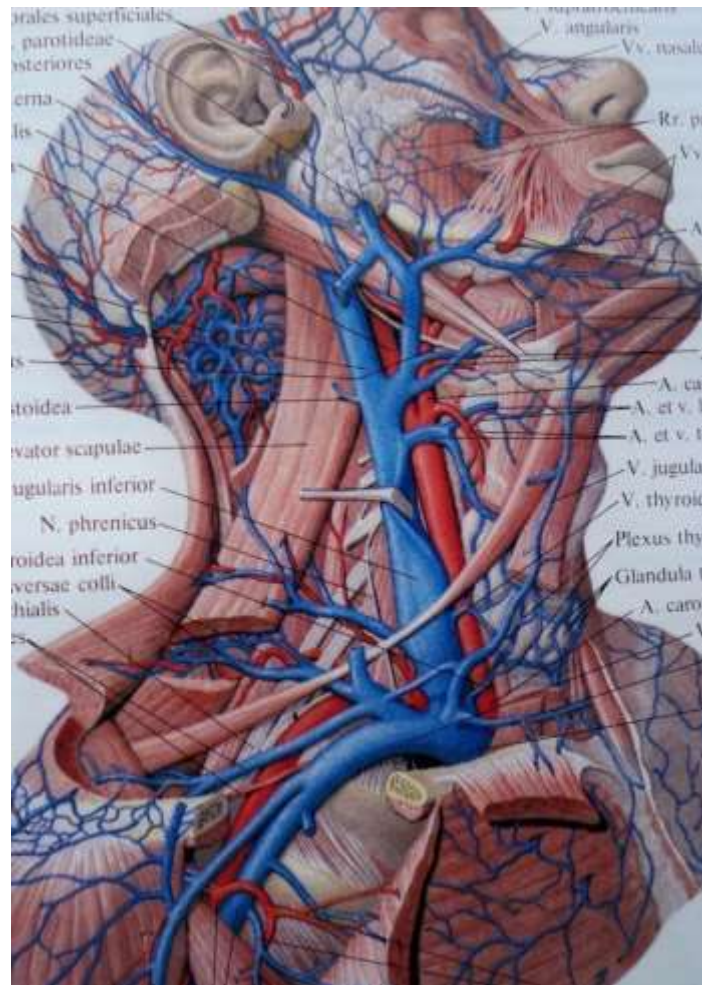
Анастомози: медіальний кут ока - з **a. dorsalis nasi** (гілка внутрішньої сонної артерії).

- **Зупинка кровотечі із м'яких тканин лица !!!**

Притиснути лицеву артерію до нижнього краю тіла нижньої щелепи попереду жувального м'яза.

Судино-нервовий пучок шиї: внутрішня яремна вена, загальна сонна артерія, блукаючий нерв.

- **Аневризма. Інсульт.**
- **Симптом Арнольда-Кіарі.**
- **Вертебро-базілярна недостатність.**
- **Дослідження судин: МРТ, ангіографія.**

Дякую

за

увагу!